

Ons nummer: O23.001662

Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	Waterstofhub Bolsward
Commissie	Doarp, Stêd en Omkriten
Collegebesluit d.d.	25 juli 2023
Portefeuillehouder	Henk de Boer
Team	Projecten
Adviseur	Duco Hartlief

Reden informatieverstrekking actieve informatie van het college

Collegebesluit

- een integrale procesaanpak voor de realisatie van de waterstofhub op te stellen;
- in te stemmen met de intentieovereenkomst voor de waterstofafnemers t.b.v. een marktconsultatie;
- de burgemeester te verzoeken volmacht te verlenen aan wethouders De Boer en Dam voor het ondertekenen van de overeenkomst.
- kennis te nemen van de position paper waterstof;
- kennis te nemen van de infographic waterstof;
- de raad hierover actief te informeren.

Toelichting/achtergrond

Achtergrond

Waterstof wordt gezien als belangrijke energiedrager voor de toekomst. Dit komt, omdat waterstof voor lange tijd (over seizoenen heen) eenvoudig is op te slaan. Waterstof komt van nature vrijwel niet op aarde voor. Dit betekent dat waterstof gemaakt moet worden. Voor dit proces is water en elektriciteit nodig. Door de elektriciteit wordt het water (H₂O) uit elkaar getrokken, waardoor waterstof (H₂), zuurstof (O) en als restproduct warmte ontstaat. In Bolsward willen wij dit doen met elektriciteit van Windpark Fryslân. Met deze 'groene' elektriciteit produceren wij 'groene' waterstof. De installatie waarmee wij waterstof produceren noemen wij een waterstofhub. De waterstof kan gebruikt worden voor het MKB dat hoge temperaturen vraagt voor haar bedrijfsprocessen en voor zware mobiliteit als alternatief voor diesel. Zo helpt de 'groene' waterstof bedrijven in Bolsward te 'vergroenen' en klaar te maken voor de toekomst.

Wat is er al gebeurt?

De laatste drie jaar hebben wij drie onderzoeken naar waterstof in Bolsward uitgevoerd. De onderzoeken zijn achtereenvolgens naar een hoger detailniveau uitgevoerd. De stappen die hierin zijn genomen zijn:

- Een algemeen literatuurstudie, is waterstof in Bolsward mogelijk? (RoyalHaskoning)
- Op hoofdlijnen, relatie gelegd windprofiel en afname profielen bedrijven (Repowered)
- Technisch, juridisch en financieel onderzoek naar de waterstofhub (Repowered/Ventolines)

Waterstof in Bolsward lijkt veelbelovend. Het college heeft op 24 januari 2022 Repowered en Ventolines de opdracht gegeven om een vervolgonderzoek uit te voeren. De haalbaarheidsstudie is in collegestuk C23.000206 behandeld. Net als uit de voorgaande onderzoeken blijkt dat de productie van groene waterstof in Bolsward onder de juiste omstandigheden mogelijk is.

De voorwaarden zijn:

- voldoende waterstofvraag;
- beschikbare infrastructuur;
- voldoende ruimte;
- goede koppelkansen;
- tijdig te realiseren;

- creëren van economische en maatschappelijke meerwaarde;
- concurrerende prijs.

Daarom is dit het uitgelezen moment om nu de vervolgstap te zetten rondom waterstof in waterstof in Bolsward!

Waar staan we nu:

De volgende stap houdt in dat wij een integrale procesaanpak opstellen voor de waterstofhub in Bolsward. Uit dit onderzoek moeten aantal punten naar voren komen:

- Afwegingen rondom een construct (consortium).
- Deelname aan een construct (consortium).
- Welke aanbestedingsvorm het beste kan worden doorlopen, mede in relatie tot staatssteun.
- Wat de eisen en randvoorwaarden zijn voor de waterstofhub.
- Communicatie/lobbyplan.

Samenwerking

Voor het waterstofproject is veel aandacht vanuit het land en wordt goed samengewerkt met o.a.: Gasunie, New Energy Coalition, HyNorth. Met dit initiatief versterken wij de waterstofeconomie in Noord Nederland.

Tijdsdruk

Er is haast bij het realiseren van de waterstofhub. Willen wij groene waterstof produceren met behulp van Windpark Fryslân dan moet de elektrolyser (waterstofhub) volgens Europese regels (RED II) voor 1 januari 2028 actief zijn.

Waterstofvraag

Om zo snel mogelijk de juiste stappen te zetten, zullen wij hier als college actief de regie op gaan voeren. Via een intentieovereenkomst willen wij samen met de lokale marktpartijen en de FSFE laten zien dat er een serieuze vraag naar waterstof is in Bolsward. Rondom deze vraag kan de hub gebouwd worden. De gemeente ondertekent dit document als aanjager.

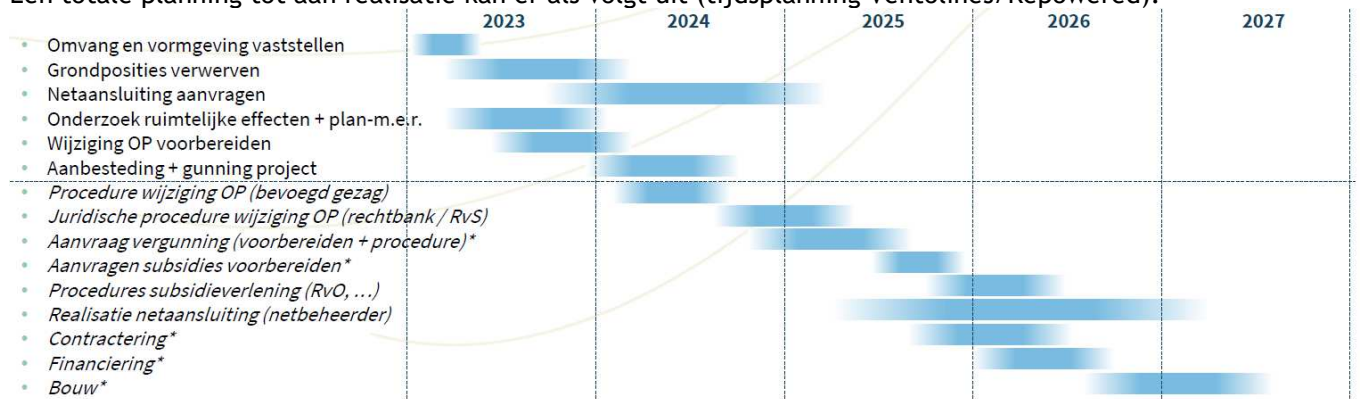
De belangrijkste redenen voor de gemeente om de intentieovereenkomst te tekenen zijn:

- Het uitkoppelen van de restwarmte in een warmtenet in Bolsward en het uitkoppelen van de zuurstof naar de RWZI. Waarbij ook het sluiten van elektriciteit, warmte en waterkringlopen erg belangrijk zijn.
- In te spannen om de groeipotentie verder te onderzoeken en zoveel mogelijk lokale waarde te creëren, dit betreft voor nu: transport en verhelpen netcongestie.

Vervolgstappen

De komende periode werken we aan het verdere proces en de communicatie uitingen. Onderdeel hiervan is de raadsexcursie op 18 september en de inwonersbijeenkomst in oktober. De procesaanpak is afgerond in Q1 - Q3 2024, volgens het huidige tijdsfad. In de laatste fase van de procesaanpak zal de gedetailleerde uitwerking vorm krijgen.

Een totale planning tot aan realisatie kan er als volgt uit (tijdsplanning Ventolines/Repowered):

Deze planning ligt niet vast zal continu worden bijgesteld.

Relatie tot andere projecten (Energiestad Bolsward)

De waterstofhub is onderdeel van Energiestad Bolsward. Aardwarmte, warmte uit de industrie (restwarmte) en de warmte uit de waterstofhub (restwarmte) worden ingezet om de stad aardgasvrij te maken. Daarvoor is een warmtenet en energiebedrijf nodig. Hierbij wordt gekeken naar de goede bronnenstrategie (warmte en elektrisch) en de rol van de gemeente.

Bijlage(n)

1. Infographic Energiestad Bolsward
2. Position paper waterstofhub Bolsward